

ע"פ 291/16 - פלוני נגד מדינת ישראל, פלוני

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 291/16

לפני:
כבוד המשנה לנשיאה א' רובינשטיין
כבוד השופט נ' סולברג
כבוד השופטת ע' ברון

המערער: פלוני

נ ג ד

המשיבים:
1. מדינת ישראל
2. פלוני

ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז
(השופטת ד' מרשק-מרום) מיום 29.11.15 בת"פ
19871-07-14

תאריך הישיבה: ז' בסיון התשע"ו (13.6.16)

בשם המערער: עו"ד פאדי חמדאן

בשם המשיבים: עו"ד מיכל בלומנטל

בשם שירות המבחן לנוער: עו"ס טלי סמואל

פסק-דין

המשנה לנשיאה א' רובינשטיין:

עמוד 1

- א. המערער היה קטין בשעת העבירות שיוחסו לו בכתב האישום (יליד מארס 1998). העבירות נעברו ב-29-30 ביוני 2014. הוא תקף ללא כל סיבה נהג אוטובוס (הנמצא באולם) באופן שגרם למתלונן המטומות, שפכי דם, נפיחות ושפשופים, חתכים וכאבים עזים בפנים, ושבר מרבית שיניו, ועד היום - כתום שנתיים - לא שב לעבודתו. בהמשך תקף המערער שוטרים בנסיון בריחה מתחנת המשטרה בה עוכב לחקירה. המערער ניהל משפט הוכחות ובו ניתן תסקיר שירות המבחן לנוער, שתיאר רקע משפחתי קשה ומורכב (אם חולת נפש, אבדן אב, שהות במסגרות מסוגים שונים, שימוש בחומרים נרקוטיים, התנהגות קשה במעצר). לא ניתנה המלצה טיפולית, כן הוגשו חוות דעת פסיכיאטריות שלפיהן מדובר בנער אלים ואימפולסיבי. התביעה עתרה ל-4 שנות מאסר, והסניגור ביקש להסתפק בתקופת המעצר שהיתה עד לגזר הדין כ-15 חודש.
- ב. בית המשפט קמא הרשיע את המערער. הוא נדרש לשיקולי השיקום המחייבים כשהמדובר בקטין כראש לכל, אך ציין היעדר המלצה טיפולית ואופק שיקומי, גם נוכח התנהגות ביזארית במעצר. עוד נזכר האינטרס הציבורי של הגנה על נהגים המשרתים את הציבור "גם בשעות לא שגרתיות ונחשפים לגחמות זדון של עבריינים" (ע"פ 10282/04 טלאל נ' מדינת ישראל (2005), פסקה ו'). בענייננו חוה המתלונן 8 דקות של אימה שבהן סבר שחיו בסכנה, כפי שתואר בהרחבה. בית משפט נדרש לפסיקה, וסוף דבר שהשית 38 חודשי מאסר בפועל, 12 ו-6 חודשי מאסר על תנאי בהתאמה לעבירות, ו-10,000 שקל פיצוי.
- ג. לקראת שמיעת הערעור קיבלנו תסקיר משלים של שירות המבחן לנוער, לפיו מתפקד המערער במאסר חלקית, תוך קבלת טיפול תקופתי פסיכיאטרי שאם יופסק יש חשש לסכנה. נוסף כי חלק מן התקופה היה המערער בבידוד כפי שציין הסניגור; לחובתו שני כתבי אישום על התנהגות במאסר; הוא מקיים קשר עם המשפחה, אך מצבה ככלל אינו טוב. כיום מצוי הוא בכלא מג"ן הנותן שירות רפואי; הוא משתתף בפעולות חינוך מסוימות בכלא וזקוק להשגחה ותמיכה.
- ד. בערעור ולפנינו התמקד הסניגור המלומד, שטען את כל הניתן, בחומרת העונש בהשוואה למקרים אחרים ונוכח מצבו ורקעו הקשה של המערער. לדבריו אין הכלא מועיל לו אלא מחמיר את מצבו, ואם יקוצר מאסרו יוכל להשתקם בחוץ - אך לא הוצגה תכנית מתאימה. המערער עומד להתיצב לפני ועדת השחרורים אך הסניגור חושש, שלא יקבל שחרור על תנאי. הפיצוי לא שולם מהיעדר יכולת. נציגת שירות המבחן סיכמה בדיון את דברי התסקיר. מטעם המדינה נטען, כי אכן מדובר בעונש חמור אך בהיעדר אופק שיקומי אין מקום לקיצור ולשחרור, ויש צורך בהגנה על הציבור.
- ה. לאחר העיון אין בידינו להיעתר לערעור. חומרת הפרשה, בראש וראשונה תקיפת המתלונן, נהג האוטובוס, באורח אכזרי ללא כל סיבה וגרימת נזקים לו מפנה זרקור אל הצורך להגן על נהגי אוטובוסים ומוניות החשופים לגחמת חורשי רע בעת מתן שירות לציבור (ולעתים בשעות לא שגרתיות), וכדוגמתם נותני שירות אחרים כמו עובדי תחנת דלק; אין בית משפט יכול להתעלם מכך, ואדרבה, חובתו לאותת כי תוקפי הנהגים הללו ייענשו בחומרה. על כן, גם אם העונש דנא אינו קל, אין הוא חורג מן הראוי בנסיבות.
- ו. אין ספק כי המערער זקוק לשיקום ואין ספק כי בהיעדר שיקום יש סיכוי מובנה, נוכח רקעו האישי והמשפחתי, לרצידיביזם חלילה. לכן קוראים אנו הן לרשויות בית הסוהר והן לוועדת השחרורים לנסות לבנות יחד עם הרשות לשיקום האסיר תכנית שיקום, שאם תוכן כדבעי תוכל להוות פתח להתיחסות חיובית יותר למערער בהמשך מהלך מאסרו. חשוב

מאוד שכאשר ייצא המערער את שערי בית האסורים - ואנו ערים לכתבי אישום התלויים ועומדים נגדו על התנהגות במאסר כאמור - יהא לו פתח למקום עבודה ולחיים נורמטיביים ככל הניתן. באשר לפיצוי, על המערער לשקול לפנות למרכז לגביית קנסות אם אין ידו משגת.

ז. בנתון לאמור איננו נעתרים לערעור.

ניתן היום, ז' בסיון התשע"ו (13.6.2016).

ש ו פ ט ת

ש ו פ ט

המשנה לנשיאה
